

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

23 Quas pœnas inducat simonia commissa circa ingressum Religionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

fundio officij est præstita, manet ius formale merè temporale ad illos prouentus, quod per se immediatè & formaliter possidetur. vide suprâ dubit. 2. & 4.

Quòd etiam ea pensio, quæ datur Clerico pauperi, non sit spiritalis, probatur, quia non datur propter officium spiritale, vti suppono, sed ad sola alimenta, ob paupertatem: titulus autem clericalis solum se habet concomitantè tamquam dispositio subiecti. sicut cùm quis relinquit legatum pauperibus Clericis, ius ad illud legatum non efficitur spiritale ratione clericatus. Confirmatur, quia ius fructuum datur personæ pauperi, non tamen titulo clericali, quamuis hic sit causa sine qua non: quod etiam interdum accidit in bursis, vt vocant, Collegiorum.

Ius datur personæ vel titulo.

Vbi Notandum, esse magnum discrimè vtrum ius fructuum immediatè detur personæ, quamuis in ea requiratur certa conditio spiritalis; an verò detur ipsi spiritali titulo. si enim titulo spiritali annectatur, ita vt qui illum titulum acquirit, simul acquirit ius prouentuum, iam hoc ius spiritale erit, nec vendi poterit; vt si statui clericali in tota Ecclesia, vel in aliqua diocesi esset annexum ius prouentuum Ecclesiasticorum ad 100. florenos. Secus autem si immediatè detur personæ.

De reliquis probatur eadem ratione, quia non dantur ob vllum officium spiritale, nec ob vllum alium titulum spiritalem; ex quo illud ius assidue dependeat. & de hisce pensionibus nobiscum sentit Sotus q. 7. a. 2. & confirmatur ex cap. Ad questiones, de rerum permutatione, si quis illud benè expendat; nam possessiones, (id est, iura possessionum) separatim ab officiis spiritalibus permittuntur redimi: eiusdem autem rationis est, aliquid redimi & vendi.

Obiectio.

Dices Primò, Beneficium potest commutari cum pensione: ergo pensio est quid spiritale. Antecedens probatur ex multorum vsu.

Respon.

Respondeo, Si talis est vsus (quem tamen alij negant) illi sequuntur alteram opinionem, quæ censet pensionem esse quid spiritale.

128
Obiectio 2.

Dices Secundò, Pensio est magis spiritalis, quam ius patronatus; quia requirit titulum clericalem, & prouenit ex potestate spiritali, & pensionarius debet manere in statu Ecclesiastico: alioquin si in minoribus constitutus in matrimonium, amittit ipso facto pensionem, sicut suprâ, cap. 34. dub. 21. diximus, & docet Couarruuias, de sponsalibus p. 2. c. 6. §. 3. n. 6.

Respon.
Ius patronatus.

Respondeo, Ius patronatus per se vendi non posse, quia suam æstimationem habet ex ordine ad officium spiritale. est enim ius præsentandi. vnde est reuera spiritale, sicut officium; quamuis ex iure temporali dependeat, cum quo tum venditione, tum successione hereditaria transit. pensio autem est ius ad rem omnino temporalem. Nec refert, quòd à potestate spiritali concedatur; quia alioquin eleemosynæ à Papa concessæ dominium esset spiritale. Status verò clericatus requiritur solum vt conditio subiecti; sicut in bursis Collegiorum fieri potest. Vnde huiusmodi pensiones solent dici spiritalis ratione subiecti.

129
Constitutio Pij V de pensionibus.

Notandum tamen, vbi Bulla Pij V. de pensionibus est recepta, ibi pensionem esse rem spiritalem. statuit enim Pius V. vt omnes pensionarij ratione pensionis teneantur recitare Officium B. Virginis: quia ratione pensio reuera est quod-

dam beneficium. sed pleriq; locis hæc Bulla non videtur recepta, quia à plurimis ignoratur; vel et si sciat, non est in praxim vquam deducta.

Notandum Secundò, Et si Bulla Pij V. recepta non sit, tamen huiusmodi pensiones vendi non posse absque Pontificis facultate; quia stylo Curie est prohibitum, & vendens punitur vt simoniacus. permittuntur tamen redimi, teste Toledo suprâ.

Sequitur tertia pars huius capituli, De pœnis simoniacorum.

DVBITATIO XXIII.

Quas pœnas inducat simonia commissâ circa ingressum Religionis.

Notandum Primò, Nullam simoniam inducere pœnas Iuris ipso facto, nisi in Ordine, beneficiis, & Religionis ingressu, vt docet Nauarrus, cap. 23. nu. 111. & Siluester v. Simonia quæst. 19. Vnde si quis in aliis Sacramentis conferendis, vel accipiendis, in consecrationibus, benedictionibus, dispensationibus, in pensione vendenda, vel emenda, vel redimenda, in vicaria temporali conferenda, simoniam committat, grauius quidem peccabit, non tamen contrahet pœnam excommunicationis, suspensionis, aut inhabilitatis.

Notandum Secundò, Etiam simoniam mentalem, quæ absque externo aliquo contractu tacito vel expresso in Ordine, beneficiis, & Religione peragitur, nullas pœnas Iuris inducere, vt communiter DD. docent: imò plerique DD. sentiunt, Ecclesiam non posse simoniam internam, quæ nullo modo in opere externo ex natura rei deprehendi potest, punire; eò quòd eius iurisdicctio solum ad opera externa prædicta & veranda, & consequenter ad puniendam se extendat. quod an verum sit, alibi examinandum. Interim satis constat, mentem Ecclesiæ non esse vt hæc pœna ob simoniam mentalem irrogentur, vt patet Extrauag. Cùm detestabile, de simonia, & cap. fin. Eodem tit. in Decretalibus.

His positis, Respondeo, Simoniam realem circa Religionis ingressum, Primò, Singularibus personis, tam dantibus quam accipientibus, inducere excommunicationem.

Secundò, Conuentui seu Capitulo, si consenserit in hanc simoniam, suspensionem: (nimirum ab officio capitalari ad iurisdictionem vel administrationem Ecclesiasticam pertinente.) Vtrumque patet Extrauag. Urbani I V. quæ incipit, Sanè ne in vinea Domini, de simonia: vbi sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda præcipitur, *Ne dentur vel exigantur in Religionis ingressu, seu receptione personarum, pastus, prandia, pecunia, socialia, aut res alia, etiam ad primum usum deputanda, &c.* vnde mirum est, Nauarr. & Siluest. suprâ docere, solam simoniam in Ordine & beneficiis inducere excommunicationem. nisi forte velint inlinuare hæc Extrauag. non esse receptam; quod credo esse verum.

Aduerte tamen, hanc censuram non habere locum in dote, quæ datur Monasterijs feminarum; ita enim statuit Martinus V. vt ex Archidiacono refert Siluester v. Simonia, nu. 15. Idem concessit

Cle-

130
Pœna Iuris solum contrahuntur ob simoniam in Ordine, beneficiis, & Religione.

Simoniam mentalem.

131
Realis simonia in Religione, pœna.

Clemens VII. vt refert Nauarrus c. 27. n. 106. Imò confuetudo illa exigenda dotis, non pro ipfo ingreffu Religionis, fed pro alimentis Monialis; paffim permittitur tamquam licita. maxime fi Monafterium fit tenue. vide fuprà dub. 12.

132
Debent in
aliud Mo-
nafterium
destrui.

Tertiò, Simoniacè admiſſi ad Religionem, videntur Iure inhabiles ad manendum in illo Monafterio, vbi fic recepti funt: nam egent difpenſatione Ordinarij vt in eo poſſint permanere; vt patet dicta Extrauag. Secus eſt fi ipſis ignorantibus ſimonia commiſſa eſt. hoc tamen non ita eſt intelligendum, quaſi profeſſio eorum fit nulla, aut quaſi per ſimoniacam profeſſionem non fiant veri Religioſi: fed quia non acquirunt ius præbendæ regularis, ſeu portionis ordinariæ, & vocis actiuae & paſſiuae, quod ius eſt inſtar præbendæ canonicæ. Ad hoc igitur egent difpenſatione. Ita Nauarrus comment. 4. de Regular. n. 25.

Non tenentur
ſe ipſe
ſpoliare.

Aduerte tamen, eum, qui fic receptus eſt, poſſe in Monafterio illo remanere & frui ceterorum commodis, donec per Superiorem compellatur aliud ingredi; cum enim profeſſio eius fit valida, & per eam ad profeſſorum onera obligetur, nimis durum videtur per ſeipſum profeſſorum commodis ſpoliare teneatur. Dignus eſt enim operarius cibo ſuo: nec poenæ ſimoniae, quæ in beneficiis committitur, hic locum habent, cum præbenda monachalis non fit propriè beneficium Eccleſiaſticum, ſed nudum ius alimentorum, fundatum in ſtatu regulari & profeſſione, &c.

DVBITATIO XXIV.

Quas poenas inducat ſimonia realis
in Ordinibus.

133
Conferens
Ordines
ſimoniacè,
incurrit
has poenas.
1. Excom-
municati-
onem.

An idem
ad alia
extendatur.

Dico Primò, Conferens Ordines per ſimoniam realem, eſt excommunicatus: Extrauag. Cum deteſtabile, de ſimonia. Idem extendunt quidam ad eos, qui pro prima tonſura, vel pro litteris dimiſſoriis, vel teſtimonialibus, vel ſigillo, aliquid ſimoniacè accipiunt; idque probant ex Concil. Trident. ſeſſ. 21. cap. 1. vbi cum Concilium prohibuiſſet ne pro collatione quorumcumque Ordinum, etiam clericalis tonſurae, aut pro litteris dimiſſoriis, vel teſtimonialibus, aut pro ſigillo, aliæ cauſa quidquam etiam ſponte oblatum Epifcopi aut eorum miniſtri, quouis prætextu acciperent, tandem ſubiicit: *Si contra fecerint, tam dantes quam accipientes, poenas à Iure inſtitutas incurrant.*

Sed hæc extenſio ita generaliter facta non placet. Primò, Quia non videtur rationi conſentaneum vt incurram excommunicationem, quia ſoluo aliquid pro litteris teſtimonialibus aut ſigillo, cum hoc fit mera redemptio vexationis.

Secundò, Durum videtur, vt Epifcopus aut miniſtri eandem cenſuram incurrant, ſi aliquid ſponte oblatum acceperint.

Tertiò, Nullo Iure pro his eſt poena excommunicationis ſtatuta. Concilium autem non videtur velle nouas poenas inducere, (alioquin clariùs id explicuiſſet;) ſed ſolum renouare quod olim Iure ſtatutum erat. vnde illa verba, *Poenas Iuris incurrant*, ſolum referenda ſunt ad eos; in

quos Iure ſunt ſtatuta, nempe ad conferentes vel accipientes Ordinem ſimoniacè. Idem colligitur aperte ex Nauarro cap. 27. n. 111.

Notandum eſt, Concilium aperte loqui de ſimonia reali, id eſt, quæ vtrique completa eſt, vt patet ex verbis, *tam dantes quam accipientes*, de eadem loquitur Extrauagans, Cum deteſtabile, vt patet ex verbis, *qui dando, vel recipiendo ſimoniam commiſerunt*. Vnde non eſt excommunicatus, qui per conuentionalem ſimoniam Ordinem confert; niſi res promiſſa ſoluta fuerit, vt rectè docet Nauarrus cap. 23. num. 104. de quo infra dubit. 27.

134
Hæc intel-
ligenda de
reali v-
trique
completa.

Secundò, Eſt ſuſpenſus à collatione cuiuſvis Ordinis, etiam primæ tonſurae. Ita habet Bulla Sixti V. edita in malè promouentes & promotos, v. *Ceterum ſi quis Antistes*. & quamuis hæc in ceteris punctis redacta ſit ad terminos Iuris communis à Clemente VIII. tamen in hoc de ſimoniacè promouentibus & promotis, relicta eſt in ſuo vigore, & ab eodem confirmata.

2. Suſpen-
ſionem.

Tertiò, Eſt ſuſpenſus ab executione omnium munerum Pontificalium; ita Bulla Sixtina; vt à conſecratione templorum, altarium, calicum, Abbatum, virginum, à benedictione veſtium ſacrarum, &c. Vtrum autem Iure antiquo, ſepoſita dicta conſtitutione, ſuſpenſus ſit, dubium eſt. Quidam affirmant, ob cap. penultimum de ſuſpenſionibus. ſimonia, vbi per triennium Epifcopus ab Ordinum collatione ſuſpenditur, qui ab ordinando exigit iuſurandum vel promiſſionem, qua promittat ſe non petiturum ab illo prouiſionem. Sed cum in hoc caſu ſit peculiaris ratio, non debet ad alios diſſimiles extendi; vnde cum nihil Iure ſit expreſſum, verius puto non eſſe Iure antiquo ſuſpenſum.

Vtrum Iu-
re antiquo
ſit ſuſpen-
ſus.

Quartò, Interdictus eſt illi ingreſſus Eccleſia; ibidem.

3. Interdi-
ctum in
greſſus
Eccleſia.

Quintò, Si contra ſuſpenſionem vel interdictionem illud fecerit, eſt ſuſpenſus ab adminiſtratione ſuae Eccleſia, & à perceptione fructuum omnium ſuorum beneficiorum; ibidem.

Sextò, Nemo poteſt illum abſoluere, præter Romanum Pontificem; etiamſi delictum ſit occultum: quia Pontifex id ſibi reſeruat, cum clauſula derogatoria omnium priuilegiarum Regularibus datorum, & conſeſſionis factæ Epifcopis à Concil. Trident. ſeſſ. 24. cap. 6. Puto tamen hanc Sixtinam plerique locis ignorari, ac proinde non eſſe vſu receptam.

Dico Secundò, Qui Ordinem aliquem per ſimoniam realem ſuſceperit,

135
Accipiens
Ordines
ſimoniacè,
incurrit
has poenas.

Primò, Eſt excommunicatus ipſo facto; Extrauag. Cum deteſtabile.

Secundò, Eſt ſuſpenſus ab executione ſuorum Ordinum. Nec refert, vtrum crimen ſit occultum an publicum, vt habetur dicta Extrau. Vtrum autem ab omnibus ſit ſuſpenſus, an ſolum ab eo quem ſimoniacè ſuſcepit, dubitari poteſt. Communior ſententia DD. eſt, ab omnium Ordinum executione ſuſpenſum eſſe. Ita tenet Silueſter v. Suſpenſio, n. 7. & alij: nam ſupradicta Extrauagante dicitur: *Simoniacè ordinati, ab executione ſuorum Ordinum ſunt ſuſpenſi*. Videri tamen queat contrarium non improbabile; quia Iure non videtur fatiſ expreſſum: verba enim illa commodè poſſe intelligi de Ordinibus ſimoniacè ſuſceptis; vt in quo quis peccauit, in eo puniatur. quare cum